

Fundació Escolta
JOSEP CAROL

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

FUNDACIÓ ESCOLTA JOSEP CAROL

ÍNDEX

- 1** Introducció
- 2** El nostre context
- 3** Valors, missió i visió
- 4** Estructura del pla
- 5** Visió del pla i reptes generals
- 6** Eixos d'acció
- 7** Línies de treball
- 8** Avaluació del pla

01

INTRODUCCIÓ

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

La celebració dels 25 anys de la Fundació Escolta Josep Carol, coincideix amb la culminació d'un procés de canvi estratègic impulsat des d'Escoltes Catalans a partir de les conclusions del seu V Congrés, on centenars de caps van projectar el futur de l'associació. Escoltes Catalans ha introduït diversos canvis en les seves maneres de treballar per adaptar-se a context actual, com són: la millora de l'aplicació del projecte educatiu escolta, millorar la governança i el treball estratègic compartit i l'inici d'un procés de transició feminista.

Dins de la ruta marcada per Escoltes Catalans, la Fundació Escolta Josep Carol ha volgut dibuixar el camí per acompanyar l'escoltisme laic en la seva tasca educativa per a la transformació social. Hem analitzat la situació actual interna i externa, des d'una mirada infantil i juvenil que ens ha permès confeccionar una estratègia a mig termini per seguir complint la missió de la Fundació: portar l'acció de l'escoltisme a tots els indrets de la societat.

A través d'aquesta estratègia, la Fundació pretén donar resposta a alguns dels reptes als que a hores d'ara fem front com a societat. Els hem concretat que en tres grans eixos d'acció: l'emergència climàtica, la construcció de comunitats col·laboratives i participatives i la lluita contra les violències infantils i juvenils.

Aquests eixos guiaran les accions de treball de l'entitat, que es concreten en la millora de l'impacte dels projectes educatius per seguir garantint una educació qualitat més enllà de l'escola per a tots els infants i joves.

Aprofitarem el coneixement i els aprenentatges de l'escoltisme per millorar la qualitat i el reconeixement del moviment, reforçarem l'organització canviant dinàmiques de treball internes i amb Escoltes Catalans i farem una revisió de l'entitat en clau feminista.

Abans d'acabar, voldríem significar l'Escola Força, amb més de 40 anys d'història, sobre la qual posarem una atenció especial per seguir formant educadors i educadores en el lleure capaces de donar una resposta educativa a les necessitats actuals dels infants i joves. Volem posar el focus en la prevenció de les violències sexuals, l'educació ambiental i el treball comunitari per aconseguir entorns col·laboratius, democràtics i participatius.

Un desafiament que entomem amb el valuós suport dels membres del patronat i l'extensa expertesa i dedicació de l'equip de professionals que treballen per aconseguir els objectius marcats tant des de les oficines centrals com des de cada projecte.

**Oriol Rovira
Martorell**
President de la
FEJC

Aina Milà Solé
Vicepresidenta de la
FEJC i presidenta
d'Escoltes Catalans

02

EL NOSTRE CONTEXT

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

A finals del 2021 va començar un procés ampli de transformació dels òrgans de govern de la Fundació: primer la direcció general i més tard, la presidència. Agafen el relleu noves persones que entomen el repte de continuar donant suport a Escoltes Catalans i desenvolupant els projectes propis de la Fundació amb la qualitat, el rigor i l'estima que ho han fet qui les ha precedit.

Des d'Escoltes Catalans s'encarrega a la Fundació que esdevingui una aliada i brindi el suport necessari per tal de fer efectives les transformacions desitjades. A més, l'encàrrec que es fa a la Fundació és que es consolidi a nivell organitzatiu i augmenti el seu impacte social amb l'objectiu de posicionar ambdues entitats com a referents educatives.

Les primeres passes d'aquesta nova etapa encaminen la Fundació cap a l'augment de la visibilitat a través de la nova pàgina web i la dinamització de les xarxes socials.

Per altra banda s'enforteix l'àrea tècnica per millorar l'eficiència administrativa i augmentar els fons públics. Destaquem, en darrer lloc, la incorporació d'una tècnica de prevenció de violències sexuals infantils i juvenils i altres formes de maltractament que recollint els aprenentatges d'Escoltes Catalans, acompanya els equips educatius en la incorporació de la cultura de la prevenció i la perspectiva de gènere i impulsa la Fundació com a referent de la lluita contra aquesta xacra.

Aquest és el context que ha precedit el naixement del Pla Estratègic de la Fundació i que explica en gran mesura, la necessitat d'elaborar-lo. A banda, la voluntat del nou equip de dibuixar nous escenaris de futur i un marc de treball que garanteixi el compliment dels objectius acordats.

Aina Gutiérrez

Directora de la FEJC

03

VALORS, MISSIÓ I VISIÓ

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

MISSIÓ

La Fundació Escolta Josep Carol va ser creada el 1998 de la mà d'Escoltes Catalans. La seva missió és promoure l'educació d'infants i joves en la ciutadania responsable i en els valors propis de l'escoltisme, a través del suport a la tasca educativa i associativa d'Escoltes Catalans, de la generació de reflexió i pensament i del desenvolupament de projectes, serveis i recursos en l'entorn educatiu.

VISIÓ

La **visió** de la Fundació és:

Contribuir a **enfortir l'escoltisme** tot millorant-ne la projecció social

Traslladar els **valors** i la **metodologia** escolta a les activitats i projectes

Fomentar i aportar **qualitat i innovació** a les necessitats educatives de la societat

VALORS

Fomenta i promou els **valors** educatius d'Escoltes Catalans, és a dir, aquells que contribueixen a la construcció d'una ciutadania conscient, responsable, proactiva i amb esperit crític

L'ESFORÇ
LA CURA PERSONAL
EL RESPECTE MUTU
LA SINCERITAT
L'HONESTEDAT
LA RESPONSABILITAT
LA SOLIDARITAT
LA PARTICIPACIÓ COL·LECTIVA
L'ESTIMA DEL MEDI NATURAL
L'ESTIL DE VIDA AUSTER, ALEGRE I
OPTIMISTA L'ESTIMA PEL PAÍS
EL COMPROMÍS.

04

ESTRUCTURA DEL PLA

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

1

ANÀLISI

El procés de creació inicia en el Camí de la Solidesa, un programa formatiu per a dones que lideren entitats de l'economia social i solidària de Barcelona Activa. A través de la generació d'espais que permeten facilitar la participació de la majoria de persones de l'organització, s'ha realitzat l'anàlisi de les fortaleces i debilitats, s'ha descobert el conjunt d'amenaques i oportunitats que l'entorn presenta i s'ha dut a terme una diagnosi participada sobre l'estat actual de la Fundació.

04

ESTRUCTURA DEL PLA

2

DEFINICIÓ

Seguidament, s'ha engegat l'anàlisi i la reflexió sobre el camí a seguir per tal que la Fundació s'adeqüi als canvis i a les demandes de l'entorn, s'han pres decisions col·lectivament sobre les prioritats i els reptes de futur i s'han definit les línies estratègiques, les accions, i els resultats esperats.

3

PARTICIPACIÓ DE L'EQUIP

El procés de reflexió estratègica ha implicat la voluntat de fer partícip tota l'organització en la mesura del possible ja que s'entén que una planificació a aquest nivell serà reeixida si està legitimada pel conjunt de persones que formen l'entitat. Per aquest motiu s'ha treballat amb la implicació de la majoria de persones treballadores i membres del patronat en les sessions col·lectives, i s'han compartit els resultats de cada fase abans de continuar avançant.

4

COORDINACIÓ

Des del mes de juliol de 2022 amb l'acompanyament per part de Tandem Social en el marc del Camí de la Solidesa, fins el juliol 2023, moment en el qual donem per acabat el disseny del Pla, han participat un total de vint-i-tres persones: dotze de l'equip tècnic, nou del patronat i dues de Tandem Social. S'han realitzat tres sessions conjuntes, quatre entrevistes individuals i un nombre indefinit de reunions de coordinació entre el president i la directora, o entre aquesta i els membres de cada àrea.

5

POSADA EN MARXA

El Pla Estratègic de la Fundació es posarà en funcionament l'octubre del 2023 amb l'inici del curs 23-24 i té una durada de 3 cursos. El document que teniu a les mans recull en primer lloc la visió d'on vol ser la Fundació el 2026 a través de sis grans reptes; a continuació s'exposen tres eixos d'acció que serveixen per definir prioritats temàtiques a l'hora d'implementar-los, i finalment les línies i les accions.

05

VISIÓ DEL PLA I REPTES GENERALS

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

El 2026 La Fundació treballarà alineada amb el projecte i les **necessitats d'Escoltes Catalans** compartint una estratègia de relacions externes i generant espais de reflexió sobre la pràctica educativa que permetran la millora de la qualitat del projecte i el reconeixement social del l'escoltisme.

La **perspectiva de gènere i ecosocial** seran introduïdes de forma transversal impregnant els serveis i projectes per tal de millorar l'impacte de les accions que es duen a terme i fer una organització curosa amb les persones i l'entorn i esdevenint una entitat més feminista.

La Fundació serà **sostenible econòmicament** i l'Escola Força i el Casal Quico Sabaté es consolidaran com els serveis referents per la seva trajectòria i qualitat pedagògica. També s'hi sumarà la innovació amb propostes d'educació ambiental o l'assessoria en prevenció de violències sexuals infantils i juvenils per les entitats de lleure.

ELS 6 REPTES

01

Repte 1

Enfortir la relació amb Escoltes Catalans

02

Repte 2

Impulsar projectes de continuïtat, referents i amb impacte social

03

Repte 3

Garantir la sostenibilitat econòmica de l'organització

04

Repte 4

Reforçar l'organització a través de la cura i l'apoderament de les persones treballadores

05

Repte 5

Contribuir a la millora de la qualitat i el reconeixement del lleure educatiu a través de la generació de coneixement

06

Repte 6

Esdevenir una entitat més feminista

06

EIXOS D'ACCIÓ

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

EL COMPROMÍS AMBIENTAL PER FER FRONT A L'EMERGENCIA CLIMÀTICA

Cada dia coneixem o fins i tot experimentem en la nostra pròpia pell una nova conseqüència de l'escalfament del planeta. Veiem com aquests canvis afecten l'agricultura, la biodiversitat, l'economia, la salut... Garantir la sostenibilitat del planeta és un dels reptes més importants al qual ha de fer front la humanitat al segle XXI i cap persona o entitat pot quedar-se al marge d'aquest objectiu. La Fundació i l'escoltisme també han de contribuir a revertir la situació a través de l'educació en el lleure i la seva acció. La Fundació ha de prendre un compromís ambiental que impregni les seves activitats, els seus serveis i el seu patrimoni.

L'escoltisme creu que l'aproximació a la natura ha de ser d'un aspecte actiu i no merament contemplatiu i de satisfacció personal. Malgrat que durant l'últim segle l'ésser humà ha patit un procés de desnaturalització en tots els aspectes, som natura i la nostra supervivència depèn d'entendre això. L'ésser humà ha de renunciar a la creença que disposa de drets absoluts per posseir la natura i exercir una incidència destructiva sobre ella per satisfer les seves necessitats i al desenfrenat consumisme.

L'entorn natural ha estat des dels orígens de l'escoltisme, un espai on desenvolupar la seva activitat, un espai que permet multitud d'aprenentatges: en l'aspecte físic, l'intel·lectual, del caràcter, el social i afectiu. Les conseqüències del canvi climàtic (sequeres, risc d'incendis, inundacions...) està dibuixant un escenari crític per poder desenvolupar les activitats a l'aire lliure de la mateixa manera que els darrers anys. Cada vegada es preveuen més restriccions per accedir a la natura i s'estan alterant les activitats pedagògiques. Caldrà pensar i definir s'haurà de modificar la interacció amb el medi natural, sense que això suposi una pèrdua de la capacitat d'aprenentatge de l'entorn natural.

LA PREVENCIÓ DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS INFANTILS I JUVENILS

L'abús sexual infantil i altres formes de violència sexual a la infància i adolescència són una realitat oculta i més quotidiana del que pensem. Com a mínim, un de cada cinc infants són víctimes d'abús sexual abans dels 17 anys. Cal tenir en compte que entre el 80% i el 85% dels casos es produeixen dins de l'àmbit familiar i de confiança.

En aquest context, el lleure esdevé un àmbit amb un gran potencial per a la prevenció d'aquesta problemàtica, ja que permet la creació de comunitats cohesionades i respectuoses, així com espais còmodes i amb vincles que fomentin que els infants i joves puguin fer revelacions.

A més, des d'una perspectiva feminista, es pot promoure una educació que ajudi a prevenir aquestes situacions. No obstant, el lleure també pot ser un àmbit de risc, ja que les característiques on es donen les activitats, la convivència i el vincle entre les participants que assenyalàvem anteriorment, poden generar situacions abusives ja sigui entre menors d'edat o bé entre adults i infants o joves. Per això, és crucial desenvolupar una tasca constant per a la prevenció i reducció d'aquestes situacions, així com disposar d'eines per a l'abordatge de les mateixes quan sigui necessari.

En aquest sentit, la Fundació planteja la necessitat d'obrir un nou servei de consultoria especialitzada que, des d'una perspectiva feminista, acompanyi i assessori a les entitats del lleure per millorar els seus protocols i actuacions en matèria de prevenció i abordatge de les violències sexuals cap a infants i adolescents. Per fer-ho és clau, reforçar el treball en xarxa amb les entitats de l'entorn i els òrgans de referència de protecció a la infància per un abordatge comunitari de les situacions. I en darrer lloc, fer un aterratge de la normativa vigent als diversos serveis de la pròpia Fundació, que tingui en compte les necessitats i característiques específiques de cada realitat i adequi els protocols a l'estructura organitzativa.

LA PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA COM A ESTRATÈGIA PEL FOMENT DE LA COHESIÓ SOCIAL

L'experiència dels darrers 25 anys en la programació i implementació de serveis educatius en barris amb dificultats socio-econòmiques, ens indica que la pràctica d'activitats de lleure pot esdevenir una palanca per la transmissió de valors afavoridors de la cohesió i la participació, en tant que aquestes es duguin a terme en espais de proximitat, referents i vinculats amb la resta d'agents de la comunitat. L'educació en el lleure, concebuda com instrument pel desenvolupament integral de les persones, pot contribuir a la lluita contra les desigualtats –per motiu de gènere, de classe, d'origen cultural, etc- i el foment del respecte entre adolescents i joves, sempre que els projectes es dissenyin amb una mirada comunitària, socialment compromesa i transformadora.

Tenim la ferma convicció que existeix la necessitat de dur a terme intervencions en l'àmbit del lleure que promoguin espais d'oci alternatiu, accessible, saludable on a través de projectes oberts i connectats amb l'entorn, les persones es relacionin des del respecte, l'interès i les capacitats de cada una. Des del treball comunitari i a través de propostes d'intervenció i formació en el lleure, la Fundació ofereix respostes que cohesionen els territoris i les persones que hi viuen. Projectes de lleure oberts a tothom, vinculats als centres educatius i la resta d'agents, que poden esborrar barreres entre les persones que participen i les que no ho fan per motius culturals, econòmics o d'altres discriminacions presents a l'espai públic.

La Fundació aposta doncs pel foment de la participació, l'autogestió i l'organització col·lectiva com a camins per combatre les desigualtats i promoure els valors de l'escoltisme.

07

LÍNIES DE TREBALL

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

01

Repte 1

Enfortir la relació amb Escoltes Catalans

- 1.1 Millorar la comunicació entre les dues entitats
- 1.2 Definir una estratègia conjunta

02

Repte 2

Impulsar projectes de continuïtat, referents i amb impacte social

- 2.1 Millora de la qualitat dels projectes socioeducatius.
- 2.2 Treball per a la prevenció i eradicació de les violències sexuals infantils i juvenils en el lleure educatiu
- 2.3 Foment de les oportunitats socioeducatives fora l'escola a l'Hospitalet de Llobregat
- 2.4 Lideratge de l'Escola FORCA en la formació de les joves vinculades a l'educació en el lleure
- 2.5 Projectió del servei d'Acampada

03

Repte 3

Garantir la sostenibilitat econòmica de l'organització

- 3.1 Diversificació de les fonts d'ingressos
- 3.2 Millora de la gestió de la tresoreria
- 3.3 Optimització i adequació dels espais de la seu

04

Repte 4

Reforçar l'organització a través de la cura i l'apoderament de les persones treballadores

- 3.1 Millora de l'organització interna i l'eficàcia
- 3.2 Formació interna dels equips de treball
- 3.3 Enfortiment del clima organitzacional

05

Repte 5

Contribuir a la millora de la qualitat i el reconeixement del lleure educatiu a través de la generació de coneixement

- 5.1 Impuls d'aliances amb el sector educatiu, social i ambiental per a generar i difondre coneixement
- 5.2 Augment de la notorietat de l'entitat

06

Repte 6

Esdevenir una entitat més feminista

- 6.1 Incorporació de la perspectiva de gènere en l'organització interna
- 6.2 Revisió dels projectes en clau feminista

Línies estratègiques

1.1 Millorar la comunicació entre les dues entitats

1.2 Definir una estratègia conjunta

Accions

- Augment de la visibilitat de la Fundació dins d'Escoltes Catalans
- Col·laboració en l'assoliment dels objectius dels programes d'ambdues entitats.
- Generació d'espais de treball compartits

- Acompanyament a l'àrea de creixement d'Escoltes Catalans
- Definició d'una estratègia formativa al servei d'Escoltes Catalans

Línies estratègiques

2.1 Millora de la qualitat dels projectes socioeducatius.

2.2 Treball per a la prevenció i eradicació de les violències sexuals infantils i juvenils en el lleure educatiu

2.3 Foment de les oportunitats socioeducatives fora l'escola a l'Hospitalet de Llobregat

2.4 Lideratge de l'Escola FORCA en la formació de les joves vinculades a l'educació en el lleure

2.5 Projecció del servei d'Acampada

Accions

- Formació interna en innovació pedagògica i avaluació d'impacte.
- Diagnosi per detectar elements diferencials, punts forts i impacte dels projectes
- Transversalització de la perspectiva ecosocial i intercultural en els projectes

- Incorporació de la perspectiva de prevenció de les violències sexuals en tots els projectes educatius
- Aterratge de la LOPIVI en l'organització interna de la Fundació
- Implementació d'un servei d'assessoria per a les entitats de lleure educatiu en matèria de violències sexuals infantils i juvenils

- Reforç del treball comunitari amb les entitats, serveis i administracions del territori
- Realització de Casal Infantil i Juvenil durant l'any i també a l'estiu.
- Consolidació de l'espai familiar Sabatetes
- Coordinació amb l'Àrea d'Educació per la realització dels Tallers d'Estudi Assistit.

- Definició d'una estratègia de creixement i consolidació
- Acreditació de l'Escola pels certificats de professionalització
- Especialització de l'Escola en temes de prevenció de violències sexuals, educació ambiental i treball comunitari

- Disseny de l'estratègia de creixement
- Incorporació de propostes d'educació ambiental en la gestió del servei
- Defensa política compartida per cuidar i adaptar els terrenys d'Acampada

03

Repte 3

Garantir la sostenibilitat econòmica de l'organització

Línies
estratègiques3.1 Diversificació de les
fonts d'ingressos

Accions

- Cerca de noves vies de finançament privat i/o col·laboratiu
- Créixer en diferents municipis en col·laboració amb l'administració local
- Augment sostingut dels ingressos per serveis propis

3.2 Millora de la gestió
de la tresoreria

- Planificació de la tresoreria anual i seguiment regular
- Bona gestió del flux de cobraments i pagaments

3.3 Optimització i
adequació dels espais de
la seu

- Promoció de l'eficiència i aprofitament dels recursos
- Habilitació d'espais en règim de cessió per a entitats i/o activitats pròpies
- Anàlisi de necessitats i renovació d'espais

04

Repte 4

Reforçar l'organització a través de la cura i l'apoderament de les persones treballadores

Línies
estratègiques3.1 Millora de
l'organització interna i
l'eficàcia

Accions

- Definició de l'organigrama (rols, responsabilitats i funcions)
- Elaboració de protocols i implementació de processos d'organització interna
- Aplicació d'un model de coordinació que promogui el treball en equip

3.2 Formació interna dels
equips de treball

- Adquisició d'habilitats coordinadores pels rols dirigents.
- Formació de l'equip de treballadores per respondre als reptes de l'entitat
- Implementació de mecanismes de seguiment i avaluació per a les treballadores

3.3 Enfortiment del clima
organitzacional

- Actualització dels salaris d'acord amb l'organigrama
- Elaboració d'una política de millora de les condicions del conveni del lleure
- Anàlisi dels volums de feina i proposta de redistribució per evitar sobrecàrregues

05

Repte 5

Contribuir a la millora de la qualitat i el reconeixement del lleure educatiu a través de la generació de coneixement

Línies estratègiques

5.1 Impuls d'aliances amb el sector educatiu, social i ambiental per a generar i difondre coneixement

5.2 Augment de la notorietat de l'entitat

Accions

- Foment de la reflexió i divulgació del paper transformador de l'educació en lleure
- Creació de noves relacions i sinèrgies per respondre a les prioritats temàtiques i territorials de l'entitat.
- Creació d'una estratègia de relacions exteriors compartida amb Escoltes Catalans
- Dinamització d'espais de debat i pensament entorn a l'educació en el lleure i el seu impacte social i ambiental

- Pla de Comunicació que incorpori la difusió de l'impacte social dels projectes
- Pla de mitjans que reforci la projecció exterior
- Definició d'una estratègia d'incidència política

06

Repte 6

Esdevenir una entitat més feminista

Línies estratègiques

6.1 Incorporació de la perspectiva de gènere en l'organització interna

6.2 Revisió dels projectes en clau feminista

Accions

- Diagnosi de l'entitat en clau de gènere
- Nou Pla d'equitat
- Protocol de prevenció de violències masclistes
- Protocol de gestió de conflictes
- Incorporació de la perspectiva ecosocial i de consum responsable
- Foment de pràctiques més participatives en el sí de l'entitat

- Incorporació de la perspectiva de gènere en tots els projectes educatius
- Formació a les treballadores en perspectiva de gènere
- Pla de comunicació revisat amb perspectiva de gènere

08

AVALUACIÓ DEL PLA

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

Entenem l'avaluació com un procés sistemàtic i complex de recollida d'informació que permet revisar ordenadament el nivell d'assoliment dels objectius plantejats i l'adequació de la metodologia i les accions realitzades. Per tal de dur-la a terme, es defineix un pla de seguiment i avaluació dels objectius del Pla amb uns indicadors de resultat que permeten observar la progressió en l'assoliment.

S'aposta per una avaluació continuada i s'estableixen els següents espais i eines de coordinació i seguiment del Pla:

PERIÒDICAMENT

Periòdicament es realitzen reunions de seguiment per tal de fer valoració de la implantació del Pla, en cada àrea, a través d'un cronograma, resoldre incidències, proposar aspectes de millora, etc.

TRIMESTRALMENT

Trimestralment la comissió de seguiment formada per l'equip de direcció i presidència avaluen, en base als mecanismes de control prèviament definits, les accions realitzades, les principals desviacions, el grau de satisfacció envers els resultats i altres elements destacables.

PUNTUALMENT

Puntualment es reunirà un grup de seguiment format per la direcció i membres del patronat de la Fundació, per a vetllar per la implementació del Pla i prendre decisions que afectin el seu desenvolupament.

ANUALMENT

Anualment es proposa l'elaboració d'una memòria d'actuacions per fer seguiment dels objectius, agents implicats i resultats obtinguts. Així mateix, s'exposen temes generals de la gestió de la Fundació vinculats amb el Pla Estratègic, aspectes econòmics rellevants o noves necessitats detectades.

A LA FINALITZACIÓ

A la finalització, es crearà una comissió de valoració final que reculli els aprenentatges dels tres anys viscuts, en tregui conclusions i decideixi si és oportú obrir un nou període de reflexió estratègica per a fer avançar la Fundació.

Fundació Escolta
JOSEP CAROL

PLA ESTRATÈGIC 2023-2026

FUNDACIÓ ESCOLTA JOSEP CAROL